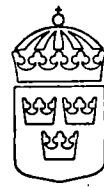

Regeringens proposition 1991/92: 121

om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område

Prop.
1991/92: 121

Regeringen föreslår riksdagen att anta det förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 26 mars 1992.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Börje Hörnlund

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås en ny lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område. Lagen ersätter dels förordningen (1968:111) om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister, dels lagen (1991: 911) om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet. I huvudsak innebär förslaget att bestämmelserna i dessa båda författningar samlas i en ny lag. Några större sakliga förändringar genomförs inte.

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 1993.

Propositionens lagförslag

Förslag till

Lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område

Härigenom föreskrivs följande.

Uppgiftsskyldiga

- 1 §** Skyldiga att lämna uppgifter om sin verksamhet enligt denna lag är
1. den som driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling,
 2. den som äger mark där någon annan driver verksamhet som avses i 1,
 3. en näringsidkare som tar befattning med sådana varor som avses i 1–12, 15–25, 28, 31, 35 och 38 kap. tulltaxelagen (1987: 1068), samt
 4. en näringsidkare som levererar varor som används vid framställning av sådana varor som avses i 3.

Uppgiftsskyldighetens omfattning

- 2 §** Skyldigheten enligt 1 § 1 gäller uppgifter om
1. namn, person- eller organisationsnummer, adress och telefonnummer samt ägar- och arrendeförhållanden i fråga om den fastighet eller den del av en fastighet där verksamheten bedrivs,
 2. registerbeteckning, areal och markanvändning i fråga om den fastighet där verksamheten bedrivs,
 3. byggnader och andra anläggningar,
 4. maskiner och andra inventarier,
 5. husdjur,
 6. produktion,
 7. använd arbetskraft, och
 8. energianvändning.

För en fysisk person gäller uppgiftsskyldigheten också tillträdesår, utbildning och tidigare sysselsättning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att ytterligare uppgifter skall lämnas, om uppgifterna behövs för verksamheten vid statens jordbruksverk eller statistiska centralbyrån.

- 3 §** Skyldigheten enligt 1 § 2 gäller uppgifter om namn och adress på den som bedriver verksamhet på fastigheten och uppgift om den areal som används för verksamheten.

- 4 §** Skyldigheten enligt 1 § 3 och 4 gäller uppgifter om import, export, inköp och försäljning samt de uppgifter i övrigt som behövs för att belysa förhållandena på livsmedelsområdet och följa effekterna av avregleringen på detta område.

Användning av uppgifterna

- 5 §** Uppgifter som samlats in med stöd av denna lag får användas av statens jordbruksverk i dess verksamhet och av statistiska centralbyrån för statistiska ändamål och för förande av register av lantbruksföretag.

Används insamlade uppgifter för framställning av officiell statistik gäl-

ler, med undantag för uppgiftsskyldigheten, lagen (1992: 00) om den officiella statistiken.

Prop. 1991/92: 121

6 § Uppgifter som samlats in med stöd av 2 och 3 §§ får användas för beräkning och utbetalning av bidrag på jordbrukets område och i ärenden om skördekadestydd. Uppgifterna får också utnyttjas för jordbrukets blockorganisation eller för annan beredskapsplanläggning.

Varje enhet för lantbruksfrågor eller annan enhet med motsvarande funktion inom en länsstyrelse skall för sin verksamhet på jordbrukets område ha tillgång till uppgifterna.

Insamlande myndighet

7 § Uppgifterna skall lämnas till den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som skall lämnas samt om sättet och tiden för uppgiftslämnandet.

Kontroll m. m.

8 § Kontroll av att uppgifter som samlas in med stöd av lagen är riktiga utövas av statens jordbruksverk.

Jordbruksverket har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen. Jordbruksverket har också rätt till tillträde till lokaler och andra utrymmen samt rätt att göra fältmätningar och fältbesiktningar. Jordbruksverket har dock inte med stöd av denna lag rätt till tillträde till bostäder.

9 § Den myndighet som en uppgift skall lämnas till får meddela de förelägganden som behövs för att uppgiftsskyldigheten enligt lagen skall fullgöras. I beslut om förelägganden får myndigheten sätta ut vite.

Ansvar m. m.

10 § Till böter döms den som

1. inte fullgör uppgiftsskyldighet enligt denna lag eller
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift.

Till ansvar skall inte dömas om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte till ansvar för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Allmänt åtal får väckas bara efter anmälan av den myndighet som uppgiften har eller skulle ha lämnats till.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993, då förordningen (1968: 111) om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister och lagen (1991: 911) om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet skall upphöra att gälla. Äldre föreskrifter gäller dock fortfarande i fråga om uppgifter som har eller skulle ha lämnats före utgången av år 1992.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 mars 1992

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Låurén, Hörnlund, af Ugglas, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Hörnlund

Proposition om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område

1 Ärendet och dess beredning

Livsmedelsstatistikutredningen lämnade i november 1991 sitt slutbetänkande Statistiken inom livsmedelssektorn – förslag till förändringar (SOU 1991:99). I betänkandet behandlas bl. a. frågor om strukturstatistik och registeruppgifter för jordbruket. I utredningen föreslås att lantbruksregistret i sin nuvarande omfattning skall behållas till och med år 1993. Betänkandet har remissbehandlats. De ställningstaganden förslagen föranleder har redovisats för riksdagen tillsammans med förslag i vissa jordbrukspolitiska frågor (prop. 1991/92:96).

Föreskrifterna på det statliga statistikområdet har nyligen setts över från formella utgångspunkter av en särskild utredare. Utredaren lämnade i april 1990 betänkandet Förenklad statistikreglering (SOU 1990:43). Betänkandet innehåller bl. a. förslag till en särskild lag om den statliga statistikframställningen. Betänkandet har remissbehandlats. Efter föredragning av chefen för finansdepartementet har regeringen beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om den officiella statistiken.

Uppgiftsskyldigheten för lantbruksstatistiken omfattas inte av förslaget till lag om den officiella statistiken. Skälet till detta är att uppgifterna för lantbruksstatistiken också har en administrativ användning.

I samband med den pågående översynen av statistiken inom livsmedelssektorn och den översyn som görs av den statliga statistiken över huvud taget i formellt hänseende, har även reglerna i fråga om lantbruksstatistiken setts över från formella utgångspunkter. Vid den översynen har bestämmelserna om lantbrukarnas uppgiftsskyldighet samordnats med de bestämmelser som nu finns i lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet. Inom jordbruksdepartementet har upprättats en promemoria med förslag till en lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område.

Promemorian har remissbehandlats.

Till protokollet i detta ärende bör fogas det lagförslag som läggs fram i promemorian som *bilaga 1*.

En förteckning över remissinstanserna och kopior av remissyttrandena finns tillgängliga i lagstiftningsärendet (jordbruksdepartementet dnr 103/92).

Regeringen beslutade den 12 mars 1992 att inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område. Lagrådsremissens lagförslag bör fogas till protokollet som *bilaga 2*.

Lagrådet har yttrat sig över förslaget. Därvid har lagrådet haft vissa synpunkter på samordningen mellan lagen om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område och den föreslagna lagen om den officiella statistiken. Lagrådets yttrande bör fogas till protokollet i detta ärende som *bilaga 3*.

Jag har följt lagrådets förslag. Därutöver har vissa redaktionella ändringar vidtagits.

2 Gällande bestämmelser

Förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister omfattar den som inom landet driver jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling eller som äger mark där någon annan driver sådan verksamhet. Uppgifter skall lämnas bl. a. om fastigheten där verksamheten bedrivs samt om byggnader, maskiner, husdjur, framställda produkter och anlitad arbetskraft. Uppgifterna lämnas för statistiska centralbyråns lantbruksstatistik men ingår också i lantbrukets företagsregister. Registret förvaras hos statistiska centralbyrån. Jordbruksverket och de enheter inom länsstyrelserna som handhar lantbruksfrågor har tillgång till uppgifterna för sin verksamhet på jordbrukets område. Uppgifterna i lantbrukets företagsregister får, enligt bestämmelserna i förordningen, utnyttjas för beredningsplanläggning. Även i övrigt utnyttjas registret för administrativa ändamål. Bestämmelser om detta finns t. ex. i ett flertal stödförfattningar.

Med stöd av lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet får uppgifter samlas in för att belysa förhållandena och följa effekterna av avregleringen på livsmedelsområdet. Uppgiftsskyldighet gäller för näringsidkare som tar befattning med vissa angivna varugrupper, framför allt varor som produceras eller används inom jordbruket.

Lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet infördes i samband med jordbrukets avreglering. Inom prisregleringens ram hade med stöd av lagen (1967: 340) om prisreglering på jordbrukets område ett flertal interna avgifter tagits ut. Lagen (1984: 151) om punktskatter och prisregleringsavgifter gällde för förfarandet vid uttag av avgifterna. Genom uppbörd och kontroll av avgifterna fick myndigheterna tillgång till uppgifter om bl. a. produktion, försäljning och lagerhållning av olika jordbruksprodukter. Lagen om punktskatter och prisregleringsavgifter gav också myndigheterna vissa möjligheter till kontroll hos den som utan att vara avgiftsskyldig bl. a. tillverkade och idkade handel med varor som användes vid framställning av avgiftspliktiga varor. Tillgång till sådana uppgifter är en väsentlig förutsättning för att kunna följa utvecklingen inom livsmedelskedjan. När en stor del av den interna regleringen

upphörde den 1 juli 1991 fick myndigheterna inte på samma sätt som tidigare tillgång till de uppgifter som behövs. För att kunna följa den livsmedelspolitiska reformens effekter på olika områden och utifrån olika aspekter ansågs det nödvändigt att myndigheterna gavs möjlighet att ta fram uppgifter i samma omfattning som tidigare. Den uppgiftsskyldighet som finns enligt förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister var inte tillräcklig.

Bestämmelserna om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet har tagits in i en särskild lag eftersom en utvidgning av förordningens tillämpningsområde inte är möjlig. Bestämmelser som innebär att enskilda kan åläggas att lämna uppgifter kräver nämligen enligt regeringsformen lagstöd. Förordningen med dess nuvarande tillämpningsområde har kunnat behållas med stöd av regeringsformens övergångsbestämmelser.

3 Uppgifter för lantbruksstatistiken

Mitt förslag: Skyldigheten att lämna uppgifter till lantbruksregistret regleras i en ny lag i stället för som nu i en förordning.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. En instans, statskontoret, anser det tveksamt att nu lagstifta om uppgiftsskyldigheten innan jordbruks- och livsmedelsstatistikens innehåll slutligen lagts fast. Flera remissinstanser har synpunkter på den föreslagna omfattningen av uppgiftsskyldigheten.

Skälen för mitt förslag: Skyldigheten att lämna uppgifter till lantbruksregistret är för närvarande reglerad endast i förordning. Enligt 8 kap. 3 § regeringsformen skall emellertid föreskrifter om förhållandet mellan enskilda och det allmänna som gäller åligganden för enskilda meddelas genom lag. Som jag redan nämnt uppfyller förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister de konstitutionella kraven enbart till följd av övergångsbestämmelser till regeringsformen. Flertalet remissinstanser är positivt inställda till att uppgiftsskyldigheten enligt förslaget regleras i lag.

De uppgifter som lämnas till lantbruksregistret används för både statistiska och administrativa ändamål. I den nyligen beslutade propositionen om vissa jordbrukspolitiska frågor, m. m. gör regeringen den bedömningen att lantbruksregistret i sin nuvarande form behövs under de närmast följande åren för båda de angivna ändamålen. Både avregleringen på jordbrukets område och Sveriges närmande till EG kommer att ge anledning till en omprövning av den nuvarande uppgiftsinsamlingen för statistik och administration. Att en sådan omprövning förestår utgör emellertid enligt min mening inte skäl för att åtvakta med en formell översyn av lagstiftningen. Den översyn som görs på statistikområdet i övrigt i detta

hänseende bör således göras även för jordbrukets del. Mot den bakgrunden bör bestämmelserna om lantbruksstatistiken omformas så att de uppfyller nu gällande konstitutionella krav. Bestämmelserna bör därför tas in i en särskild lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område.

Uppgiftsskyldighetens omfattning skall i princip vara densamma som gäller i dag. Vissa smärre förändringar bör emellertid ske. Till detta återkommer jag i specialmotiveringen. Till den detaljerade uppräknigen i lagen av de uppgifter som kan krävas in föreslås ett tillägg i form av ett bemyndigande för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att föreskriva att ytterligare uppgifter skall lämnas om uppgifterna behövs för verksamheten vid statens jordbruksverk eller statistiska centralbyrån. Lantbrukarnas riksförbund och Företagens uppgiftslämnardelegation ifrågasätter om inte uppräknigen av de uppgifter som kan tas in räcker och att bemyndigandet därför kan avvaras. Jordbruksverket har däremot framhållit att det är värdefullt att verket som användare av systemet kan påverka valet av uppgifter. Jag vill i det här sammanhanget understryka vikten av att inte i onödan belasta de små- och medelstora företagen med uppgiftslämnande. Följaktligen bör den möjlighet som bemyndigandet öppnar användas med stor restriktivitet. Det kan emellertid tänkas uppkomma behov av att i något avseende vidga uppgiftsskyldigheten. Den bedömningen gör jag mot bakgrund av att jordbruket befinner sig i en omställningsfas och att det därför även på kort sikt är svårt att till alla delar göra en precis avgränsning av vilka uppgifter som är nödvändiga. Frånsett vissa detaljer i uppräknigen av uppgifter ansluter jag mig följaktligen till promemorians förslag när det gäller utformningen av den bestämmelse som reglerar uppgiftsskyldigheten.

3.1 Uppgifternas användning

Mitt förslag: Precis som i dag skall de uppgifter som samlas in på jordbrukets område kunna användas för såväl administrativa som statistiska ändamål.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Flertalet remissinstanser tillstyrker förslaget eller lämnar det utan erinran. Datainspektionen har, med utgångspunkt i att uppgiftsinsamling för statistikändamål är ett huvudsyfte med den föreslagna lagen, bl. a. pekat på vissa problem med hänsyn till den sekretess som råder för statistikuppgifter mellan myndigheter. Likartade synpunkter har framförts av Lantbrukarnas riksförbund och Företagens uppgiftslämnardelegation. Länsstyrelsen i Jönköpings län menar att insamlade uppgifter bör få användas av länsstyrelsen i en större utsträckning än för närvarande. Länsstyrelsen i Kopparbergs län har också pekat på att länsstyrelsen som sådan – inte bara den enhet som handhar lantbruksfrågor – kan komma att efterfråga uppgifter ur lantbruksregistret.

Skälen till mitt förslag: Omfattningen av uppgiftsskyldigheten enligt

förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister styrs både av de statistiska och de administrativa behoven på området. Av förordningen framgår att uppgifterna skall lämnas för lantbruksstatistiken och ingå i lantbrukets företagsregister. Även andra uppgifter som behövs för jordbruksverkets och statistiska centralbyråns verksamheter får emellertid begäras in med stöd av förordningen.

Förutom att uppgifter i registret som allmän informationskälla utgör underlag för beslut i olika avseenden grundar sig också beslut i bidragsärenden helt eller delvis direkt på uppgifter i registret. Bestämmelser härom finns i flera stödförfattningar på jordbrukets område. Uppgifterna får också användas för beredningsplanläggning. De uppgifter som samlas in på jordbrukets område bör i framtiden få användas för samma ändamål som för närvarande.

I fråga om uppgifter för statistiska ändamål gäller som en allmän princip att uppgifter som samlas in för statistik inte får användas för andra ändamål än statistik och forskning. Dessa principer har kommit till uttryck i Europarådets rekommendation om skydd för personuppgifter inom vetenskaplig forskning och statistik. Enligt datainspektionen har lagförslaget inte utformats i enlighet med dessa principer och uppfyller därför inte heller rekommendationens krav. En lösning på detta problem skulle enligt datainspektionen kunna vara att uppgiftsskyldigheten för den enskilde skall gälla i förhållande till jordbruksverket och att de sålunda insamlade uppgifterna också får användas av statistiska centralbyrån för officiell statistik. Det finns nämligen inget som hindrar att uppgifter som samlas in för administrativa ändamål också får utgöra underlag för statistik. Datainspektionen förutsätter då att både jordbruksverket och statistiska centralbyrån har behov av samma uppgifter. Med en sådan utformning av lagen skulle man enligt datainspektionen också lösa de problem som sekretesslagens bestämmelser annars kan innebära när uppgifter samlats in för statistik och därefter skall överlämnas till en annan myndighet för att där användas för något annat ändamål. En annan lösning på problemen skulle enligt datainspektionen vara att i lagen klart och tydligt ange vilka uppgifter som skall lämnas till vilken myndighet och för vilka ändamål de får användas.

I anledning av vad datainspektionen anfört vill jag på nytt framhålla att de uppgifter som samlas in med stöd av den föreslagna lagen kan komma att användas för såväl administrativa som statistiska ändamål. Båda användningsområdena är lika viktiga. Detta bör komma till klarare uttryck i författningstexten än vad som skett i promemoriaförslaget.

Vad jag nu har anfört gäller generellt för uppgiftsinsamlingen enligt den föreslagna lagen. Vad beträffar uppgifter som med stöd av lagen samlas in från lantbrukare är avsikten att dessa uppgifter, liksom hittills, skall kunna användas för administration som även andra än jordbruksverket svarar för. Så t.ex. bör det av lagen framgå att uppgifterna kan komma att användas för statlig stödgivning. Sådana ärenden handhas inte bara av jordbruksverket utan också av de enheter vid länsstyrelserna som har ansvaret för lantbruksfrågor.

I den föreslagna lagen anges inte vilken myndighet som skall svara för

uppgiftsinsamlingen. Med den utformning lagen får med mitt förslag kan jag emellertid inte se något hinder mot att den uppgiften liksom hittills anförtros statistiska centralbyrån. I det uppdraget ingår då också att för uppgiftslämnarna klargöra att uppgiftsinsamlingen sker också för andra ändamål än utgöra underlag för statistik. Jag anser följaktligen att förslaget är förenligt med den princip som gäller för användningen av insamlade uppgifter och som finns uttryckt i den nyssnämnda rekommendationen. Vad beträffar de sekretessfrågor som datainspektionen tar upp i sitt yttrande bör dessa få sin lösning genom att det i en förordning till den föreslagna lagen anges vilka myndigheter som skall ha tillgång till de insamlade uppgifterna.

Lantbruksregistret förvaras hos statistiska centralbyrån. Utöver jordbruksverket har också varje enhet för lantbruksfrågor eller annan enhet med motsvarande funktion inom en länsstyrelse för sin verksamhet på jordbrukets område tillgång till uppgifter ur registret. Länsstyrelsernas lantbruksenheter har i varje fall på kort sikt fortsatt behov av tillgång till uppgifterna. Länsstyrelsen i Jönköpings län anför emellertid att länsstyrelsen som sådan bör få tillgång till lantbruksregistret i större utsträckning än vad som gäller i dag. I yttrandet hänvisas till att jordbrukets omställning behöver följas noga på länsnivå och att det därför är önskvärt med ett årligt statistikunderlag på jordbrukets område. En likartad uppfattning framförs av länsstyrelsen i Kopparbergs län. De ändringar som föreslås skulle innebära en utvidgning av användningsområdet i förhållande till vad som gäller i dag. Jag är inte beredd att i det föreliggande lagstiftningsärendet föreslå någon sådan utvidgning. I det föregående har jag nämnt att det på längre sikt finns behov av en omprövning av den nuvarande uppgiftsinsamlingen. Enligt min mening bör de frågor som länsstyrelserna tar upp lämpligen behandlas i det sammanhanget.

3.2 Registerfrågor

Mitt förslag: Lantbrukets företagsregister bör även fortsättningsvis föras med stöd av tillstånd av datainspektionen.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Förslaget har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av remissinstanserna.

Skälen till mitt förslag: Lantbrukets företagsregister förvaras hos statistiska centralbyrån. Registret är inrättat med tillstånd av datainspektionen.

Frågan om ett register skall lagregleras får avgöras från fall till fall. I propositionen om offentlighet, integritet och ADB (prop. 1990/91: 60) angavs vissa riktlinjer för när särskilda registerlagar borde förekomma. Den bedömning som gjordes byggde på Data- och offentlighetskommitténs förslag och remissinstansernas yttrande över detta. I propositionen uttalades bl. a. att en målsättning bör vara att i de fall register med ett stort antal

registrerade och ett särskilt känsligt innehåll inrättas bör bestämmelser för registret meddelas i form av lag. Detta gäller särskilt i de fall uppgifterna i registret sprids externt i icke obetydlig omfattning. I första hand bör register hos socialstyrelsen, landstingen, kommunerna (socialtjänst och skolhälsovård) samt riks försäkringsverket och försäkringskassorna regleras i registerlagar.

Konstitutionsutskottets uttalande i betänkandet med anledning av propositionen (1990/91:KU11) innebar i huvudsak att utskottet delade den uppfattning som kommit till uttryck i propositionen.

Lantbrukets företagsregister har funnits sedan 1968. Registret kan inte sägas innehålla särskilt känsliga uppgifter. Mot den bakgrunden anförts i promemorian att någon lagreglering av registret knappast kan anses nödvändig. Registret bör enligt promemorian även i fortsättningen föras med stöd av datainspektionens tillstånd. Den uppfattningen delas av datainspektionen.

Jag ansluter mig till promemorians förslag som har fått stöd i datainspektionens yttrande.

4 Uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet

Mitt förslag: Uppgiftsskyldigheten för lantbrukare och uppgiftsskyldigheten för näringsidkare på livsmedelsområdet bör regleras i en och samma lag.

Promemorians förslag: Överensstämmer med mitt.

Remissinstanserna: Förslaget har tillstyrkts eller lämnats utan erinran av remissinstanserna. Kooperativa förbundet har därvid förutsatt att förslaget inte kommer att medföra tillkommande kostnader för företagen. Handels samarbetsorgan i jordbruksfrågor och Grossistförbundet Svensk Handel framhåller vikten av att kostnadsaspekterna i sammanhanget ägnas speciell uppmärksamhet framöver.

Skälen till mitt förslag: I syfte att förenkla regleringen bör bestämmelserna om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område samlas i en lag. Det innebär att bestämmelserna i lägen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet bör föras till den nya lagen. Någon saklig ändring av bestämmelserna bör dock inte göras. De föreslagna förändringarna kommer inte att innebära några ökade kostnader för näringsidkare inom livsmedelsområdet.

5 Upprättat lagförslag

I enlighet med vad jag har anfört har inom jordbruksdepartementet upprättats förslag till lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område.

Lagrådet har granskat lagförslaget.

6 Specialmotivering

Lagen om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område innebär en skyldighet för lantbruksföretag och näringsidkare inom livsmedelsområdet att lämna uppgifter till myndigheter för administrativa och statistiska ändamål. Livsmedelsekonomiska samarbetsnämnden menar att rubriken till lagen inte helt täcker det lagen avser att reglera eftersom en stor del av uppgiftsskyldigheten också omfattar andra än lantbruksföretag. Det är visserligen riktigt att uppgiftsskyldigheten också gäller för näringsidkare på livsmedelsområdet men den uppgiftsinsamlingen syftar främst till att göra det möjligt för jordbruksverket att administrera den kvarvarande regleringen av jordbruket. Det finns därför skäl att i rubriken särskilt ange att det är fråga om en uppgiftsskyldighet på just jordbrukets område.

Som framgår av den allmänna motiveringen bör bestämmelser om ett register för insamlade uppgifter inte tas in i lagen. I stället bör liksom nu erforderligt register inrättas med tillstånd av datainspektionen. Till följd härav har alla bestämmelser som syftar på lantbruksregistret och som nu finns i förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister utmönstrats ur den nya lagen. I lagen anges inte heller vilken myndighet som skall svara för uppgiftsinsamlingen. Därför finns det inte skäl att i lagen ta ställning till frågan om försäljning av uppgifter ur lantbruksregistret.

Uppgiftsskyldiga

1 §

Skyldiga att lämna uppgifter om sin verksamhet enligt denna lag är

1. den som driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling,
2. den som äger mark där någon annan driver verksamhet som avses i 1,
3. en näringsidkare som tar befattning med sådana varor som avses i 1–12, 15–25, 28, 31, 35 och 38 kap. tulltaxelagen (1987:1068), samt
4. en näringsidkare som levererar varor som används vid framställning av sådana varor som avses i 3.

Uppgiftsskyldigheten i 1 § första och andra punkten motsvarar den som gäller enligt 1 § förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister. I första punkten har termen fruktodling utmönstrats. Detta innebär ingen förändring i sak utan den verksamheten får anses innefattad i begreppet trädgårdsodling. Uppgiftsskyldigheten i 1 § tredje och fjärde punkten motsvarar den uppgiftsskyldighet som gäller enligt 2 § lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet.

Uppgiftsskyldighetens omfattning

2 §

Skyldigheten enligt 1 § 1 gäller uppgifter om

1. namn, person- eller organisationsnummer, adress och telefonnummer

samt ägar- och arrendeförhållanden i fråga om den fastighet eller den del av en fastighet där verksamheten bedrivs,

2. registerbeteckning, areal och markanvändning i fråga om den fastighet där verksamheten bedrivs,

3. byggnader och andra anläggningar,

4. maskiner och andra inventarier,

5. husdjur,

6. produktion,

7. använd arbetskraft, och

8. energianvändning.

För en fysisk person gäller uppgiftsskyldigheten också tillträdesår, utbildning och tidigare sysselsättning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att ytterligare uppgifter skall lämnas, om uppgifterna behövs för verksamheten vid statens jordbruksverk eller statistiska centralbyrån.

I 2 § regleras vilka uppgifter som kan krävas in av den som är uppgiftsskyldig enligt 1 § 1, dvs. av den som driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling.

Bestämmelserna i paragrafen överensstämmer i huvudsak med 4 § förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister. I uppräknningen i första punkten har emellertid telefonnummer lagts till och åttonde punkten är helt ny. Inom vissa delar av jordbruksproduktionen har energianvändningen stor betydelse. Det finns därför skäl att göra det möjligt att begära in också sådana uppgifter. Punkten fyra har kompletterats med inventarier. Genom dessa justeringar och tillägg tillgodoses en del av de synpunkter som framförts av statistiska centralbyrån och Trädgårdsnäringsens riksförbund. Däremot har jag inte ansett det befogat att vidga uppräknningen till att gälla också användningen av gödsel- och bekämpningsmedel och andra sådana insatsvaror. Jag har erfarit att det kunskapsbehov som för närvarande finns i det avseendet tillgodoses genom den uppgiftsskyldighet som åligger näringsidkare på livsmedelsområdet. Vissa bestämmelser i förordningen har inte fått någon direkt motsvarighet i lagen. Detta gäller 4 § första stycket 5 förordningen som avser uppgifter om framställda produkter och deras användning i verksamheten samt kravet i andra stycket samma paragraf på att uppgifter skall lämnas om egen arbetsinsats. Tillräckliga uppgifter i dessa hänseenden bör kunna tas in med stöd av lagbestämmelserna i 2 § första stycket 6 respektive 7.

För närvarande gäller att statistiska centralbyrån i samråd med jordbruksverket får besluta att ytterligare uppgifter som behövs för dessa myndigheters verksamhet skall lämnas. Befogenheten att besluta sådana föreskrifter delegeras i lagen till regeringen. Regeringen bör dock få överlåta sin befogenhet till den myndighet som regeringen bestämmer. Bestämmelser härom finns i 2 § tredje stycket.

3 §

Skyldigheten enligt 1 § 2 gäller uppgifter om namn och adress på den som bedriver verksamhet på fastigheten och uppgift om den areal som används för verksamheten.

I paragrafen anges vilka uppgifter som kan tas in av den som är uppgiftsskyldig enligt 1 § 2, dvs. av den som äger mark där någon annan driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling. Paragrafen motsvarar 5 § i förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister.

4 §

Skyldigheten enligt 1 § 3 och 4 gäller uppgifter om import, export, inköp och försäljning samt de uppgifter i övrigt som behövs för att belysa förhållandena på livsmedelsområdet och följa effekterna av avregleringen på detta område.

I paragrafen regleras vilka uppgifter som skall kunna krävas in av näringsidkare som tar befattning med vissa varor som närmare anges i tulltaxelagen eller levererar varor som används vid framställning av sådana varor. Paragrafen motsvarar med endast redaktionella ändringar 1 och 3 §§ lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet.

Användning av uppgifterna

5 §

Uppgifter som samlats in med stöd av denna lag får användas av statens jordbruksverk i dess verksamhet och av statistiska centralbyrån för statistiska ändamål och för förande av register av lantbruksföretag.

Används insamlade uppgifter för framställning av officiell statistik gäller, med undantag för uppgiftsskyldigheten, lagen (1992:00) om den officiella statistiken.

Av skäl som redovisats i den allmänna motiveringen har paragrafen formulerats om i förhållande till promemoriaförslaget. Av paragrafen framgår att uppgifterna får användas av statistiska centralbyrån och därmed bl. a. för officiell statistik. Uppgifterna får också användas av jordbruksverket i deras verksamhet. Någon begränsning i det hänseendet gäller inte. Verket kan således använda uppgifterna både i den verksamhet som finns angiven i verkets instruktion och i den verksamhet som verket fullgör enligt särskilda författningsbestämmelser. Detta innebär bl. a. att jordbruksverket kan använda uppgifterna för den tillsyn som verket utövar. I den allmänna motiveringen har understrukits vikten av att den uppgiftsinsamlade myndigheten beaktar vilka syften som uppgifterna skall tjäna.

Andra stycket har utformats efter förslag av *lagrådet*. Eftersom de insamlade uppgifterna kan komma till användning för framställning av officiell statistik bör lagen innehålla en crinran härom.

6 §

Uppgifter som samlats in med stöd av 2 och 3 §§ får användas för beräkning och utbetalning av bidrag på jordbrukets område och i ärenden

om skördeskadeskydd. Uppgifterna får också utnyttjas för jordbrukets blockorganisation eller för annan beredskapsplanläggning.

Varje enhet för lantbruksfrågor eller annan enhet med motsvarande funktion inom en länsstyrelse skall för sin verksamhet på jordbrukets område ha tillgång till uppgifterna.

Av första stycket första meningen framgår att vissa uppgifter som lämnas enligt lagen kan komma att utgöra underlag för beslut om bidrag i enskilda ärenden. Det gäller sådana uppgifter som samlas in av den som driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel eller trädgårdsodling eller som äger mark där sådan verksamhet bedrivs. Detta överensstämmer med de förhållanden som råder för närvarande och innebär således ingen saklig nyhet. Som framgår av den allmänna motiveringen är det viktigt att det i lagtexten klarläggs att insamlade uppgifter kan komma att användas för olika administrativa ändamål, bl. a. stödgivning.

Första stycket andra meningen motsvarar 3 § förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister med det undantaget att det inte nämns vilka myndigheter som får besluta att uppgifterna skall utnyttjas för beredskapsplanläggning. Det får ankomma på regeringen att besluta föreskrifter om detta. Något särskilt bemyndigande i det hänseendet behövs inte.

Bestämmelserna i andra stycket överensstämmer med vad som för närvarande gäller för länsstyrelsen enligt 8 § förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister.

Insamlande myndighet

7 §

Uppgifterna skall lämnas till den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som skall lämnas samt om sättet och tiden för uppgiftslämnandet.

Enligt bestämmelserna i paragrafen ankommer det på regeringen att bestämma till vilken myndighet uppgifterna skall lämnas. Detta överensstämmer med vad som gäller enligt lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet.

I förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister finns mera detaljerade föreskrifter om uppgifternas lämnande. Enligt 6 § gäller således att uppgifterna skall lämnas på blankett för vilken statistiska centralbyrån fastställer formulär i samråd med jordbruksverket. I samma ordning bestäms också tidpunkt då blankett senast skall lämnas och myndighet till vilken den skall ges in. I den nya lagen bör det ankomma på regeringen att meddela sådana föreskrifter. Regeringen bör dock kunna delegera sin befogenhet till en myndighet. Bestämmelser härom har tagits in i andra stycket.

8 §

Kontroll av att uppgifter som samlas in med stöd av lagen är riktiga utövas av statens jordbruksverk.

Jordbruksverket har rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen. Jordbruksverket har också rätt till tillträde till lokaler och andra utrymmen samt rätt att göra fältmätningar och fältbesiktningar. Jordbruksverket har dock inte med stöd av denna lag rätt till tillträde till bostäder.

Motsvarande bestämmelser finns i 7 § förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister. Enligt bestämmelserna där får statistiska centralbyrån eller jordbruksverket låta utföra fältmätningar eller fältbesiktningar för kontroll av uppgifter om areal och markanvändning. Uppgifter som behövs för administrativa ändamål bör kunna kontrolleras och avsikten är att den kontrollverksamheten skall utövas av jordbruksverket. Efter påpekande av *lagrådet* har kontrollbefogenheten begränsats till att gälla kontroll för jordbruksverkets räkning. Lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet innehåller inte några bestämmelser som möjliggör kontroll av lämnade uppgifter. Bestämmelserna i förevarande paragraf har utformats så att de möjliggör kontroll av alla de uppgifter som samlas in med stöd av den nya lagen. På förslag av *lagrådet* har till paragrafens andra stycke fogats en bestämmelse om att jordbruksverket inte med stöd av lagen har rätt till tillträde till bostäder.

9 §

Den myndighet som en uppgift skall lämnas till får meddela de förelägganden som behövs för att uppgiftsskyldigheten enligt lagen skall fullgöras. I beslut om förelägganden får myndigheten sätta ut vite.

Paragrafen innehåller bestämmelser som möjliggör för myndigheterna att meddela de förelägganden som behövs för att bestämmelserna i lagen skall efterlevas. Motsvarande bestämmelser finns i 4 § lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet men saknas i förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister. Den myndighet som samlar in uppgifterna måste beakta att uppgifterna skall användas inom olika områden och även för en annan myndighets räkning. Förelägganden och viten kan således komma till användning även om uppgifterna inte behövs för den insamlande myndighetens verksamhet.

Ansvar m. m.

10 §

Till böter döms den som

1. inte fullgör uppgiftsskyldighet enligt denna lag eller
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift.

Till ansvar skall inte dömas om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte till ansvar för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Allmänt åtal får väckas bara efter anmälan av den myndighet som uppgiften har eller skulle ha lämnats till.

Paragrafen innehåller bestämmelser om straffansvar. Allmänt åtal enligt denna lag får endast väckas efter anmälan av myndighet som uppgiften har eller skulle ha lämnats till. I enlighet med vad som anförts i specialmotive-ringen till 9 § har den insamlade myndigheten ett ansvar för att uppgifter kommer in även om dessa inte behövs i den egna verksamheten. I huvudsak överensstämmer bestämmelserna med vad som gäller enligt såväl förordningen om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister som lagen om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livs-medelsområdet.

7 Hemställan

Med hänvisning till vad jag nu har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att anta förslaget till lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område.

8 Beslut

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta det förslag som föredraganden har lagt fram.

Förslag till

Lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område

Härigenom föreskrivs följande.

Uppgiftsskyldiga

- 1 § Skyldiga att lämna uppgifter om sin verksamhet enligt denna lag är
1. den som driver jordbruk, skogsbruk, husdjursskötsel, fruktodling eller trädgårdsodling,
 2. den som äger mark där någon annan driver verksamhet som avses i 1,
 3. näringsidkare som tar befattning med sådana varor som avses i 1 – 12, 15 – 25, 28, 31, 35 och 38 kap. tulltaxelagen (1987: 1068), samt
 4. näringsidkare som levererar varor som används vid framställning av sådana varor som avses i 3.

Uppgiftsskyldighetens omfattning

- 2 § Skyldigheten enligt 1 § 1 gäller uppgifter om
1. namn, person- eller organisationsnummer och adress samt ägarförhållanden i fråga om fastighet eller del av fastighet där verksamheten bedrivs,
 2. registerbeteckning, areal, ägarförhållanden och markanvändning i fråga om fastighet där verksamheten bedrivs,
 3. byggnader och andra anläggningar,
 4. maskiner,
 5. djur,
 6. produktion, och
 7. använd arbetskraft.

För enskild person gäller uppgiftsskyldigheten också tillträdesår, utbildning och tidigare sysselsättning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer bemyndigas föreskriva att ytterligare uppgifter skall lämnas om uppgifterna behövs för verksamheten vid statens jordbruksverk eller statistiska centralbyrån.

- 3 § Skyldigheten enligt 1 § 2 gäller namn på den som bedriver verksamhet på fastigheten och dennes adress samt areal som används för verksamheten.

- 4 § Skyldigheten enligt 1 § 3 och 4 gäller uppgifter om import, export, inköp och försäljning samt de uppgifter i övrigt som behövs för att belysa förhållandena och följa effekterna av avregleringen på livsmedelsområdet.

Användning av uppgifterna

- 5 § Uppgifter som samlats in med stöd av denna lag får användas för officiell statistik.

Uppgifterna får också användas av jordbruksverket för myndighetens verksamhet.

- 6 § Uppgifter som samlats in med stöd av 2 och 3 §§ får användas för beräkning och utbetalning av bidrag på jordbrukets område och i ärenden

om skördeskadestydd. Uppgifterna får också utnyttjas för jordbrukets blockorganisation eller för annan beredskapsplanering.

Varje enhet för lantbruksfrågor eller annan enhet med motsvarande funktion inom en länsstyrelse skall för sin verksamhet på jordbrukets område ha tillgång till uppgifterna.

Insamlande myndighet

7 § Uppgifterna skall lämnas till den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som skall lämnas samt om sättet och tiden för uppgiftslämnandet.

Kontroll m. m.

8 § Statistiska centralbyrån eller jordbruksverket får kontrollera att uppgifter som samlas in med stöd av lagen är riktiga.

För kontrollen har myndigheten rätt att komma in i lokaler och andra utrymmen samt att göra fältmätningar och fältbesiktningar. Myndigheten har också rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen.

9 § Den myndighet som en uppgift skall lämnas till får meddela de förelägganden som behövs för att uppgiftsskyldigheten enligt lagen skall fullgöras. I beslut om föreläggande får myndigheten sätta ut vite.

Ansvar och överklagande

10 § Till böter döms den som

1. underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt denna lag, eller
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar oriktig uppgift.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar. Detsamma gäller om den skyldige kan dömas till ansvar enligt brottsbalken.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte heller till ansvar för gärning som omfattas av föreläggandet.

Allmänt åtal får väckas bara efter anmälan av den myndighet som uppgiften har eller skulle ha lämnats till.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993 då förordningen (1968:111) om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister och lagen (1991:911) om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet skall upphöra att gälla. Äldre föreskrifter gäller dock fortfarande i fråga om uppgifter som har eller skulle ha lämnats före utgången av år 1992.

Lagrådsremissens lagförslag

Förslag till

Lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område

Häri genom föreskrivs följande.

Uppgiftsskyldiga

- 1 §** Skyldiga att lämna uppgifter om sin verksamhet enligt denna lag är
1. den som driver jordbruk, skogsbruk, husdjurskötsel eller trädgårdsodling,
 2. den som äger mark där någon annan driver verksamhet som avses i 1,
 3. en näringsidkare som tar befattning med sådana varor som avses i 1 – 12, 15 – 25, 28, 31, 35 och 38 kap. tulltaxelagen (1987:1068), samt
 4. en näringsidkare som levererar varor som används vid framställning av sådana varor som avses i 3.

Uppgiftsskyldighetens omfattning

- 2 §** Skyldigheten enligt 1 § 1 gäller uppgifter om
1. namn, person- eller organisationsnummer, adress och telefonnummer samt ägar- och arrendeförhållanden i fråga om den fastighet eller den del av en fastighet där verksamheten bedrivs,
 2. registerbeteckning, areal och markanvändning i fråga om den fastighet där verksamheten bedrivs,
 3. byggnader och andra anläggningar,
 4. maskiner och inventarier,
 5. djur,
 6. produktion,
 7. använd arbetskraft, och
 8. energianvändning.

För en enskild person gäller uppgiftsskyldigheten också tillträdesår, utbildning och tidigare sysselsättning.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får föreskriva att ytterligare uppgifter skall lämnas, om uppgifterna behövs för verksamheten vid statens jordbruksverk eller statistiska centralbyrån.

- 3 §** Skyldigheten enligt 1 § 2 gäller uppgifter om namn och adress på den som bedriver verksamhet på fastigheten och uppgift om den areal som används för verksamheten.

- 4 §** Skyldigheten enligt 1 § 3 och 4 gäller uppgifter om import, export, inköp och försäljning samt de uppgifter i övrigt som behövs för att belysa förhållandena och följa effekterna av avregleringen på livsmedelsområdet.

Användning av uppgifterna

- 5 §** Uppgifter som samlats in med stöd av denna lag får användas av jordbruksverket och av statistiska centralbyrån i deras respektive verksamheter.

6 § Uppgifter som samlats in med stöd av 2 och 3 §§ får användas för beräkning och utbetalning av bidrag på jordbrukets område och i ärenden om skördekadestydd. Uppgifterna får också utnyttjas för jordbrukets blockorganisation eller för annan beredskapsplanläggning.

Varje enhet för lantbruksfrågor eller annan enhet med motsvarande funktion inom en länsstyrelse skall för sin verksamhet på jordbrukets område ha tillgång till uppgifterna.

Insamlande myndighet

7 § Uppgifterna skall lämnas till den myndighet som regeringen bestämmer.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om de uppgifter som skall lämnas samt om sättet och tiden för uppgiftslämnandet.

Kontroll m. m.

8 § Statistiska centralbyrån eller jordbruksverket får kontrollera att uppgifter som samlas in med stöd av lagen är riktiga.

För kontrollen har myndigheten rätt att komma in i lokaler och andra utrymmen samt att göra fältmätningar och fältbesiktningar. Myndigheten har också rätt att på begäran få de upplysningar och handlingar som behövs för kontrollen.

9 § Den myndighet som en uppgift skall lämnas till får meddela de förelägganden som behövs för att uppgiftsskyldigheten enligt lagen skall fullgöras. I beslut om förelägganden får myndigheten sätta ut vite.

Ansvar m. m.

10 § Till böter döms den som

1. underlåter att fullgöra uppgiftsskyldighet enligt denna lag, eller
2. uppsåtligen eller av oaktsamhet lämnar en oriktig uppgift.

I ringa fall skall inte dömas till ansvar. Till ansvar skall inte heller dömas om gärningen är belagd med straff enligt brottsbalken.

Om ett vitesföreläggande har överträtts, döms inte heller till ansvar för en gärning som omfattas av föreläggandet.

Allmänt åtal får väckas bara efter anmälan av den myndighet som uppgiften har eller skulle ha lämnats till.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993, då förordningen (1968: 111) om uppgifter för lantbruksstatistiken och lantbrukets företagsregister och lagen (1991: 911) om uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet skall upphöra att gälla. Äldre föreskrifter gäller dock fortfarande i fråga om uppgifter som har eller skulle ha lämnats före utgången av år 1992.

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 1992-03-19

Närvarande: f.d. regeringsrådet Bengt Hamdahl, justitierådet Hans-Gunnar Solerud, regeringsrådet Anders Swartling.

Enligt protokoll vid regeringssammanträde den 5 mars 1992 har regeringen på hemställan av statsrådet Wibble beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om den officiella statistiken.

Vidare har regeringen enligt protokoll vid regeringssammanträde den 12 mars 1992 på hemställan av statsrådet Olsson beslutat inhämta lagrådets yttrande över förslag till lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område.

Förslagen har inför lagrådet föredragits, förslaget till lag om den officiella statistiken av chefsjuristen Per Samuelson och förslaget till lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område av hovrättsassessorn Eva Ekström.

Förslagen föranleder följande yttrande av *lagrådet*:

I det protokoll, enligt vilket förslaget till lag om den officiella statistiken remitteras till lagrådet, anförs att lagen inte kommer att omfatta lantbruksstatistiken, vilket innebär att nuvarande bestämmelser i detta ämne flyttas till den föreslagna lagen om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område. I egenskap av näringsidkare, heter det i fortsättningen, kommer dock jordbrukare att omfattas av uppgiftsskyldighet enligt lagen om den officiella statistiken inom vissa områden. Detta gäller, sägs det, exempelvis för uppgifter till statistik om lantbruksekonomi, fiske och vattenbruk. Även andra näringsidkare än jordbrukare, som är uppgiftsskyldiga enligt lagen om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område, torde bli uppgiftsskyldiga enligt lagen om den officiella statistiken.

Uppgiftsskyldigheten för näringsidkare på jordbrukets område kommer i huvudsak att följa av den särskilda lagen härom. Enligt vad som upplysts vid föredragningen inför lagrådet är avsikten att regeringen skall utfärda föreskrifter om att uppgifter som inhämtats med stöd av den lagen även skall komma till användning för den officiella statistiken såsom denna definieras i 1 § andra stycket lagen om den officiella statistiken. De båda lagarna bör innehålla en erinran härom. För detta ändamål bör i 4 § lagen om den officiella statistiken införas ett nytt andra stycke som lyder: "Att särskild uppgiftsskyldighet föreligger för vissa näringsidkare framgår av lagen (1992:00) om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område". Till 5 § lagen om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område bör fogas ett andra stycke av följande lydelse: "Används insamlade uppgifter för framställning av officiell statistik gäller, med undantag för uppgiftsskyldigheten, lagen (1992:00) om den officiella statistiken."

Beträffande 8 § förslaget till lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område har för lagrådet upplysts att endast statens jordbruksverk avses utöva den kontrollverksamhet som paragrafen handlar om. Paragrafen bör avfattas i enlighet härmed. Vidare bör till paragrafens andra stycke fogas en bestämmelse om att jordbruksverket inte med stöd av denna lag har rätt till tillträde till bostäder.

I förslaget till lag om uppgiftsskyldighet på jordbrukets område finns en

övergångsbestämmelse om att äldre föreskrifter fortfarande gäller i fråga om uppgifter som har eller skulle ha lämnats före utgången av år 1992. En motsvarande bestämmelse bör införas i lagen om den officiella statistiken.

Härutöver bör vissa formella justeringar vidtas i de båda lagförslagen. I övrigt föranleder dessa inte några erinringar från lagrådets sida.

Prop. 1991/92: 121
Bilaga 3

Regeringens proposition	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 26 mars 1992 ...	4
1 Ärendet och dess beredning	4
2 Gällande bestämmelser	5
3 Uppgifter för lantbruksstatistiken	6
3.1 Uppgifternas användning	7
3.2 Registerfrågor	9
4 Uppgiftsskyldighet för näringsidkare inom livsmedelsområdet ...	10
5 Upprättat lagförslag	10
6 Specialmotivering	11
7 Hemställan	16
8 Beslut	16
Bilaga 1 Promemorians lagförslag	17
Bilaga 2 Lagrådsremissens lagförslag	19
Bilaga 3 Utdrag ur protokoll vid lagrådets sammanträde den 19 mars 1992	21

